

<u>THUTO</u>	: SEPEDI 1A
<u>KHOUTO</u>	: SEP 1AA1
<u>LETŠATŠI</u>	: 04 PHUPU 2018
<u>NAKO</u>	: DIIRI TŠE THARO 12:30 – 15:30
<u>PALOMOKA YA MEPUTŠO</u>	: 100
<u>MOHLAHLOBI</u>	: MR M P LESHILo
<u>MOLEKANTŠI</u>	: MRS M NKOSI
<u>PALO YA MATLAKALA</u>	: MATLAKALA A MAHLANO
<u>DITAELO</u>	: ARABA DIPOTŠIŠO KA MOKA

POTŠIŠO 1

1.1 Bala temana ye e latelago ka tlhokomelo gore o tle o kgone go araba dipotšišo tše di latelago:

Nakong ya Keresemose makarapa a boyaa gae ka bontši. Ka yona nako yeo go lewa dijo tša mehutahuta tše di gapeletšago batho go šomiša mphaka le foroko. Ka malapeng a mantši go rekwa ditšidifatši go lota dijo tše mahenyahenya gore di se senyege. Difatanaga le tšona e ba tše dintši mo o hwetšago naga e tletše ka lerole le medumo ya mehutahuta. Ye ke nako ya go ngwala mangwalo a go lakaletša mahlatse le mahlogenolo. Bangwadi ba laetša bokgabo le bothakga ka go šomiša mongwalo wo mobotse.

- 1.1.1 Kgetha maina a mahlano ao a tšwelelago temaneng ye gomme o a beakanye go ya ka magoro a ona. [10]
- 1.1.2 Beakanya maina ao o a kgethilego go 1.1.1 go ya ka mehuta ya ona. [10]
- 1.1.3 Ka mehlala e mehlano yeo e kgodišago, laetša gore maina a legoro la 14 a šomiša hlogwana ya legoro lefe ge a tšwelela ka bontši. [5]
- [25]

POTŠIŠO 2

2.1 Efa tlhalošo ya gore mainamatšo ke eng? [1]

2.2 Laetša sebolepego sa maina a a latelago:

2.2.1 go roba

2.2.2 mmadi

[4]

2.3 Tšweletša dikarolo tša polelo tše di hlamilego (bopilego) mainagokwa a a latelago:

2.3.1 Modulasetulo

2.3.2 Motšwantle

2.3.3 Ntwadumela

2.3.4 Kapabodikela

2.3.5 Sefatanaga

[10]

2.4 Bala temana ye e latelago gore o tle o kgone go araba dipotšišo tše di latelago:

Ba lebelela barutiši ba ba duma ba re bona ga ba dire selo ba no hlwela go bapala le bana letšatši ka moka. Ga ba tsebe boima le bothata bja go ruta ngwana gore ke bofe. Ge sekolo se etšwa o tla hwetša yena morutiši wa batho a lapile wa lehu; bontši ba robala mathapama ka gore bošego ba swanetše go theogela go swaya dipuku tša bana, go swana le ditaodišo, mangwalo le mešomo yohle ye mentši ya gae. Ge o nyaka go tseba ntlo ya morutiši o lebelele mo go nago le lebone bošego.

2.4.1 Kgetha mašala ao a tšwelelago temaneng ye gomme o bolele le mehuta ya ona.

[10]

[25]

POTŠIŠO 3

3.1 Bolela gore makgokedi ao a thaletšwego ke a mohuta ofe.

3.1.1 Monna yo bogale o fetile.

3.1.2 Re mo gopola ka mehla.

3.1.3 Mosadi yo a sepelago.

3.1.4 Bona ba rwele mogoma wa Lesiba.

3.1.5 Bana bao ba lwalago mogopolong ba gorogile lehono.

[10]

3.2. Tšweletša medirišo le mabaka mafokong a a latelago:

3.2.1 Basadi ba rata go bina.

3.2.2 Se lebeleleng morago!

3.2.3 Bašemane bao ba utswitšego ba gobaditšwe.

[6]

3.3 Fahlela ka mohlala o tee o tee go tšweletša tlhalošo ye e kgodišago ya sebopego sa kutu ya lediri la modirišotaelo ka fase ga mabaka a a latelago:

3.3.1 Taelo yeo e lebišitšwego bathong ba go feta o tee (kganetšo ya madiri a [3] nokontši).

3.3.2 Tatelano ya bontšhi bja ditiragalo tše di tšwelelago ka tumelo. [3]

3.3.3 Tatelano ya ditiragalo tše di tšwelelago ka tumelo le ka kganetšo. [3]

[25]

POTŠIŠO 4

4.1 Ngwalolla mafokwana a ka kganetšo gomme o laetše sebopego sa lediri la modirišogo:

4.1.1 Go hlapa mmele ka moka.

4.1.2 O rata go robala kudu. [5]

4.2 Tšweletša mafoko ao go ona go nago le mehuta ye e latelago ya makopanyi:

4.2.1 Makopanyi a go tšwa dikarolong tše dingwe tša polelo (Lešalašupi)

4.2.2 Makopnyi a mathuši ao a thomago ka e-

4.2.3 Makopanyi a tlhago.

4.2.4 Makopanyi ao a kopanyago dihlophantšu.

4.2.5 Dihlophantšu tše di ka šomišwago bjalo ka makopanyi. [10]

4.3 Ngwala mafoko ao a nago le mehuta ye e latelago ya maekiši le malahlelwa.

4.3.1 Maekiši a go swantšha modumo.

4.3.2 Maekiši a go swantšha dikwi.

4.3.3 Maekiši a go swantšha mmala.

4.3.4 Malahlelwa a go dumediša.

4.3.5 Malahlelwa a go belaela.

[10]

[25]

05/.....